

Bruxelles, 30. studenoga 2022.
(OR. en)

14988/22

**Međuinstitucijski predmet:
2022/0298(COD)**

**SOC 635
EMPL 437
SAN 615
IA 194
CODEC 1784**

NAPOMENA

Od:	Odbor stalnih predstavnika (dio 1.)
Za:	Vijeće
Predmet:	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Direktive 2009/148/EZ o zaštiti radnika od rizika povezanih s izlaganjem azbestu na radu – <i>opći pristup</i>

I. UVOD

1. Komisija je 28. rujna 2022. objavila Prijedlog direktive o izmjeni Direktive 2009/148/EZ o zaštiti radnika od rizika povezanih s izlaganjem azbestu na radu (dok. ST 12863/22) i prosljedila ga Vijeću i Europskom parlamentu.
2. Ovim se prijedlogom smanjuje granična vrijednost profesionalne izloženosti azbestu na 0,01 vlakna po cm³, razmatraju aspekti povezani s metodama mjerenja i pružaju tehnička pojašnjenja teksta izmijenjene direktive.

3. Pravna je osnova ovog prijedloga članak 153. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) u vezi s njegovim člankom 153. stavkom 1 točkom (a). Primjenjuje se redovni zakonodavni postupak.
4. Pravodobno je provedeno savjetovanje s Odborom regija i Gospodarskim i socijalnim odborom, ali još nisu donijeli svoja mišljenja
5. Europski parlament još nije odlučio o svojem stajalištu.

II. TRENUTAČNO STANJE

6. Radna skupina za socijalna pitanja razmatrala je prijedlog tijekom četiri sastanka održana 3. listopada, 18. listopada, 31. listopada i 10. studenoga 2022. te postigla dogovor o konačnom kompromisnom tekstu predsjedništva kojim su obuhvaćena sljedeća pitanja:

a) Mjerna metoda (uvodna izjava 11., članak 1. stavak 4. i članak 2.)

Na zahtjev znatnog broja delegacija u tekstu se uvodi obveza brojenja azbestnih vlakana modernijom i osjetljivijom metodom koja se temelji na elektronskoj mikroskopiji. Predviđeno je dulje razdoblje prenošenja od sedam godina kako bi se ispunio taj zahtjev i kako bi se osiguralo dovoljno vremena za prijelaz s trenutačno najraširenije korištene metode fazno kontrastne mikroskopije. U članku 2. jasno se navodi da su mjerne metode koje se trenutačno primjenjuju, u skladu s izmijenjenom Direktivom, valjane do prenošenja.

b) Tehničke smjernice (uvodna izjava 11., članak 1. stavak 4.a)

Komisija je zadužena za pružanje potpore državama članicama davanjem odgovarajućih tehničkih smjernica, među ostalim o tehničkom prijelazu na novu metodologiju.

11. Odbor stalnih predstavnika 25. studenoga 2022. jednoglasno je podržao konačni kompromisni tekst kako je naveden u dokumentu 14516/22 i postigao dogovor o njegovu prosljeđivanju Vijeću (EPSCO) s ciljem postizanja općeg pristupa.
12. Odbor je obaviješten o ishodu ispitivanja Komisijine procjene učinka, kako je sažeto u Dopuni dokumentu 14516/22.

II. ZAKLJUČAK

Vijeće (EPSCO) poziva se da postigne dogovor o općem pristupu o tekstu kako je naveden u Prilogu ovoj napomeni i ovlasti predsjedništvo da započne pregovore o tom predmetu s predstavnicima Europskog parlamenta.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Direktive 2009/148/EZ o zaštiti radnika od rizika povezanih s izlaganjem azbestu na radu

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 153. stavak 2. točku (b) u vezi sa stavkom 1. točkom (a) tog članka,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom²,

¹ SL C 56, 16.2.2021., str. 63.

² Stajalište Europskog parlamenta od XXXXXX (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od XXXXX.

budući da:

- (1) Direktivom 2009/148/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³ nastoji se zaštititi radnike od rizika za njihovo zdravlje i sigurnost zbog izloženosti azbestu na mjestu rada. Dosljedna razina zaštite od rizika povezanih s izloženošću azbestu na mjestu rada predviđena je u toj direktivi okvirom općih načela kako bi se državama članicama omogućilo da osiguraju dosljednu primjenu minimalnih zahtjeva. Cilj je tih minimalnih zahtjeva zaštititi radnike na razini Unije, a države članice mogu utvrditi strože odredbe.
- (2) Odredbe ove Direktive primjenjuju se ne dovodeći u pitanje Direktivu 2004/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴ kada se njome predviđaju više odredbe za razinu zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.
- (3) Azbest je izrazito opasna karcinogena tvar koja i dalje utječe na razne gospodarske sektore, kao što su građevinarstvo i obnova, rudarstvo i vađenje, gospodarenje otpadom i gašenje požara, u kojima je rizik od izloženosti radnika visok. Azbestna vlakna razvrstana su kao karcinogena tvar kategorije 1.A u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća⁵. Nakon udisanja azbestnih vlakana u zraku može doći do teških bolesti kao što su mezoteliom i rak pluća, a od trenutka izlaganja može proći prosječno 30 godina prije nego što se pojave prvi znakovi bolesti, koja u konačnici dovodi do smrtnih slučajeva povezanih s radom.

³ Direktiva 2009/148/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o zaštiti radnika od rizika povezanih s izlaganjem azbestu na radu (Tekst značajan za EGP) SL L 330, 16.12.2009., str. 28.

⁴ Direktiva 2004/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenim, mutagenim ili reproduktivno toksičnim tvarima na radu (šesta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive Vijeća 89/391/EEZ) (SL L 158, 30.4.2004., str. 50.).

⁵ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (Tekst značajan za EGP) SL L 353, 31.12.2008., str. 1.

- (4) Zahvaljujući najnovijim znanstvenim i tehnološkim postignućima u tom području ima prostora za poboljšanje zaštite radnika izloženih azbestu, a time i za smanjenje vjerojatnosti da će radnici oboljeti od bolesti povezanih s azbestom. Budući da je azbest karcinogena tvar bez utvrđenog praga, znanstveno nije moguće utvrditi razine ispod kojih izloženost ne bi štetno utjecala na zdravlje. Umjesto toga može se izvesti odnos izloženosti i rizika, čime se olakšava utvrđivanje granične vrijednosti izloženosti na mjestu rada jer se uzima u obzir prihvatljiva razina prekomjernog rizika. Stoga bi trebalo revidirati graničnu vrijednost izloženosti azbestu na mjestu rada kako bi se snižavanjem razina izloženosti smanjio rizik.
- (5) Europskim planom za borbu protiv raka⁶ udovoljava se potrebi za djelovanjem u području zaštite radnika od karcinogenih tvari. Poboljšana zaštita radnika izloženih azbestu bit će važna i u kontekstu zelene tranzicije i provedbe europskog zelenog plana, posebno uključujući val obnove za Europu⁷. U preporukama građana u okviru Konferencije o budućnosti Europe⁸ naglašena je važnost pravednih radnih uvjeta, posebno u kontekstu revizije Direktive 2009/148/EZ.

⁶ https://ec.europa.eu/health/system/files/2022-02/eu_cancer-plan_en_0.pdf

⁷ Val obnove: udvostručenje stope obnove radi smanjenja emisija, poticanja oporavka i smanjenja energetske siromaštva, COM(2020) 662 final.

⁸ Konferencija o budućnosti Europe. Izvješće o konačnom ishodu, svibanj 2022. https://prod-cofe-platform.s3.eu-central-1.amazonaws.com/8p17jfc6ae3jy2doji28fni27a3?response-content-disposition=inline%3B%20filename%3D%22CoFE_Report_with_annexes_EN.pdf%22%3B%20filename%2A%3DUTF-8%27%27CoFE_Report_with_annexes_EN.pdf&response-content-type=application%2Fpdf&X-Amz-Algorithm=AWS4-HMAC-SHA256&X-Amz-Credential=AKIA3LJXGZPDFYVOW5V%2F20220917%2Feu-central-1%2Fs3%2Faws4_request&X-Amz-Date=20220917T104038Z&X-Amz-Expires=300&X-Amz-SignedHeaders=host&X-Amz-Signature=6806caf5fd75a86ad4e907b934b2194de4c3c0c756a8d2a34c5e8b68985ffbde

- (6) Obvezujuća granična vrijednost izloženosti azbestu na mjestu rada, koja se ne smije prekoračiti, važna je sastavnica općih mjera za zaštitu radnika utvrđenih Direktivom 2009/148/EZ uz odgovarajuće mjere upravljanja rizikom i osiguravanje odgovarajuće opreme za zaštitu organa za disanje i druge osobne zaštitne opreme.
- (7) Graničnu vrijednost za azbest utvrđenu u Direktivi 2009/148/EZ trebalo bi revidirati uzimajući u obzir ocjene Komisije, najnovije znanstvene dokaze i tehničke podatke. Revizija te granične vrijednosti ujedno je djelotvoran način da se osigura odgovarajuće ažuriranje preventivnih i zaštitnih mjera u svim državama članicama.
- (8) U ovoj Direktivi trebalo bi utvrditi revidiranu graničnu vrijednost s obzirom na raspoložive informacije, uključujući najnovije znanstvene dokaze i tehničke podatke, na temelju iscrpne procjene socioekonomskog utjecaja i dostupnosti protokola i tehnika za mjerenje izloženosti na mjestu rada. Te bi se informacije trebale temeljiti na mišljenjima Odbora za procjenu rizika Europske agencije za kemikalije (ECHA) osnovanog Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća⁹ i na mišljenjima Savjetodavnog odbora za sigurnost i zdravlje na radu osnovanog Odlukom Vijeća od 22. srpnja 2003.¹⁰

⁹ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

¹⁰ Odluka Vijeća od 22. srpnja 2003. o osnivanju Savjetodavnog odbora za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu (SL L 218, 13.9.2003., str. 1.).

- (9) Uzimajući u obzir relevantno znanstveno stručno znanje i uravnotežen pristup kojim se istodobno osigurava odgovarajuća zaštita radnika na razini Unije i izbjegavaju nerazmjerni gospodarski gubici i opterećenja za obuhvaćene gospodarske subjekte (uključujući MSP-ove), trebalo bi utvrditi revidiranu graničnu vrijednost izloženosti na mjestu rada od 0,01 vlakna/cm³ u osmosatnom vremenski ponderiranom prosjeku. Taj uravnoteženi pristup temelji se na cilju javnog zdravlja koji se odnosi na nužno sigurno odstranjivanje azbesta. Razmotreno je i predlaganje granične vrijednosti izloženosti na mjestu rada kojom se uzimaju u obzir gospodarski i tehnički aspekti kako bi se omogućilo djelotvorno odstranjivanje.
- (10) Komisija je u skladu s člankom 154. Ugovora provela savjetovanje s upravom i radnicima na razini Unije u dvije faze. Obratila se i Savjetodavnom odboru za sigurnost i zdravlje na radu, koji je donio mišljenje u kojem se navode i informacije za uspješno uvođenje revidiranih opcija graničnih vrijednosti izloženosti na mjestu rada. Europski parlament donio je rezoluciju¹¹ u kojoj poziva na donošenje prijedloga za ažuriranje Direktive 2009/148/EZ kako bi se ojačale mjere Unije za zaštitu radnika od prijetnje azbesta.
- (11) Iako ne omogućuje brojenje najmanjih vlakana koja su štetna za zdravlje, optička mikroskopija trenutačno je najraširenija metoda koja se primjenjuje za redovito mjerenje koncentracije azbesta. U skladu s mišljenjem Savjetodavnog odbora za sigurnost i zdravlje na radu, optičku mikroskopiju trebalo bi postupno zamijeniti suvremenijom i preciznijom metodologijom koja se temelji na elektronskoj mikroskopiji ili bilo kojoj drugoj metodi koja daje jednakovrijedne ili preciznije rezultate, te ujedno uzeti u obzir potrebu za odgovarajućim razdobljem tehničke prilagodbe i usklađenijim metodologijama koje se trenutačno primjenjuju na razini Unije. Kako bi se omogućilo dovoljno vremena za ispunjavanje novih zahtjeva povezanih s mjerenjem vlakana, primjereno je predvidjeti dulje razdoblje prenošenja od sedam godina za takve mjere. Komisija bi trebala podržati i olakšati državama članicama takvu zamjenu, posebno izradom smjernica.

¹¹ Rezolucija Europskog parlamenta od 20. listopada 2021. s preporukama Komisiji o zaštiti radnika od azbesta (2019/2182(INL)) (SL C 184, 5.5.2022., str. 45.).

- (12) Uzimajući u obzir zahtjeve koji se odnose na smanjenje izloženosti utvrđene u Direktivi 2009/148/EZ i Direktivi 2004/37/EZ, poslodavci bi trebali osigurati da se rizik povezan s izloženošću radnika azbestu na mjestu rada svede na najmanju moguću mjeru, a u svakom slučaju na najnižu razinu koja je tehnički moguća.
- (13) Potrebne su posebne mjere kontrole i mjere opreza za radnike koji su izloženi ili bi mogli biti izloženi azbestu, kao što je podvrgavanje radnika postupku dekontaminacije i povezanom osposobljavanju, kako bi se znatno pridonijelo smanjenju rizika povezanih s takvom izloženošću.
- (14) Važne su preventivne mjere za zaštitu zdravlja radnika izloženih azbestu i predviđene obveze država članica u pogledu nadzora njihova zdravlja, među kojima se ističe nastavak zdravstvenog nadzora nakon prestanka izlaganja.
- (15) Poslodavci bi trebali poduzeti sve potrebne korake kako bi na temelju informacija dobivenih od vlasnikâ prostora, ali i drugih izvora informacija, uključujući relevantne registre, utvrdili jesu li prisutni materijali koji bi mogli sadržavati azbest. Od poslodavaca treba zahtijevati da prije početka bilo kakvog projekta uklanjanja azbesta evidentiraju prisutnost ili pretpostavljenu prisutnost azbesta u zgradama ili instalacijama i da te informacije dostave ostalima koji bi mogli biti izloženi azbestu zbog njegova korištenja, zbog održavanja ili drugih aktivnosti u ili na zgradama.

- (16) Budući da cilj ove Direktive, odnosno zaštitu radnika od rizika za njihovo zdravlje i sigurnost koji se pojavljuju ili bi se mogli pojaviti zbog izloženosti azbestu na radu, uključujući sprečavanje takvih rizika, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (17) Budući da se ova Direktiva odnosi na zaštitu zdravlja i sigurnosti radnika na njihovu mjestu rada, trebala bi biti prenesena u roku od dvije godine od datuma njezina stupanja na snagu.
- (18) Direktivu 2009/148/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive 2009/148/EZ

Direktiva 2009/148/EZ mijenja se kako slijedi:

(1) u članku 1. stavku 1. dodaje se sljedeći treći podstavak:

„Odredbe Direktive 2004/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća* primjenjuju se uvijek kada se njima predviđa viša razina zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

* Direktiva 2004/37 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenim, mutagenim ili reproduktivno toksičnim tvarima na radu (šesta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive Vijeća 89/391/EEZ) (SL L 158, 30.4.2004., str. 50.), kako je zadnje izmijenjena Direktivom (EU) 2022/431 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2022. (SL L 88, 16.3.2022., str. 1.–14.)”;

(2) članak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 2.

Za potrebe ove Direktive „azbest” znači sljedeći vlaknasti silikati koji su razvrstani kao karcinogene tvari kategorije 1.A u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008*:

- (a) azbest aktinolit, CAS** 77536-66-4;
- (b) azbest amozit (grinerit), CAS 12172-73-5;
- (c) azbest antofilit, CAS 77536-67-5;
- (d) azbest krizotil, CAS 12001-29-5;
- (e) azbest krokidolit, CAS 12001-28-4;
- (f) azbest tremolit, CAS 77536-68-6.

* Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL 353, 31.12.2008., str. 1–1355.).

** CAS: broj koji dodjeljuje Chemical Abstract Service.”;

(3) članak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 6.

Pri izvođenju svih aktivnosti iz članka 3. stavka 1. mora se smanjiti izloženost radnika prašini azbesta ili materijala koji sadržavaju azbest na radnom mjestu na najmanju moguću mjeru, a u svakom slučaju na najnižu razinu koja je tehnički moguća ispod granične vrijednosti utvrđene u članku 8., posebno sljedećim mjerama:

- (a) broj radnika koji su izloženi ili bi mogli biti izloženi prašini azbesta ili materijala koji sadržavaju azbest mora se ograničiti na najmanji mogući broj;
- (b) radni postupci moraju biti tako planirani da pri njima ne nastaje prašina azbesta, a ako to nije moguće, da se izbjegne oslobađanje prašine azbesta u zrak;
- (c) svi prostori i oprema za obradu azbesta moraju biti takvi da je moguće njihovo redovito i učinkovito čišćenje i održavanje;
- (d) azbest ili materijale koji sadržavaju azbest i stvaraju prašinu mora se skladištiti i prevoziti u odgovarajuće zapečaćenoj ambalaži;
- (e) otpaci se moraju prikupljati i u najkraćem mogućem roku odvoziti s radnog mjesta u odgovarajuće zapečaćenoj ambalaži s oznakama koje navode da sadržavaju azbest: ova mjera ne primjenjuje se na rudarske djelatnosti; s takvim se otpadom postupa u skladu s Direktivom 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća*.

* Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.).”;

(4) u članku 7. stavku 6. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Brojenje vlakana obavlja se s pomoću elektronske mikroskopije ili s pomoću bilo kakve alternativne tehnologije koja daje jednakovrijedne ili preciznije rezultate.”;

(4a) u članku 7. dodaje se sljedeći stavak:

„7. Kako bi se osigurala usklađenost s mjerama za brojanje vlakana iz ovog članka, Komisija podupire države članice pružanjem odgovarajućih tehničkih smjernica, uključujući o tehničkom prijelazu s fazno kontrastne mikroskopije, kako se primjenjuje u skladu s metodom koju je 1997. preporučila Svjetska zdravstvena organizacija (SZO)*, na elektromagnetsku mikroskopiju.

* Utvrđivanje koncentracija vlakana u zraku. Preporučena metoda putem fazno kontrastne optičke mikroskopije (metoda membranske filtracije), SZO, Ženeva 1997. (ISBN 92 4 154496 1).”;

(5) članak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 8.

Poslodavci osiguravaju da u osmosatnom vremenski ponderiranom prosjeku nijedan radnik nije izložen koncentraciji azbesta u zraku većoj od 0,01 vlakna na cm³.”;

(6) u članku 11. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Prije početka radova na rušenju ili održavanju, poslodavac poduzima sve potrebne mjere, prema potrebi prikupljanjem informacija od vlasnika prostora, kao i iz drugih izvora informacija, uključujući relevantne registre, za utvrđivanje jesu li prisutni materijali koji bi mogli sadržavati azbest.”;

(7) u članku 19. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„Poslodavac vodi evidenciju informacija o radnicima koji obavljaju aktivnosti iz članka 3. stavka 1. U okviru tih informacija moraju se navesti vrsta i trajanje aktivnosti te stupanj izloženosti radnika. Liječnik i/ili tijelo odgovorno za zdravstveni nadzor ima pristup toj evidenciji. Svaki radnik ima pristup rezultatima iz evidencije koji se odnose na njega osobno. Radnici i/ili njihovi predstavnici imaju pristup anonimnim skupnim podacima iz evidencije.”.

Članak 2.

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom najkasnije u roku od [*SL: molimo umetnuti datum dvije godine od datuma stupanja na snagu ove Direktive.*]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.
 - 1.a Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člankom 1. točkom 4. ove Direktive najkasnije u roku od [*SL: molimo umetnuti datum sedam godina od datuma stupanja na snagu ove Direktive.*]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera. Prije nego što stupe na snagu zakoni i drugi propisi u skladu s ovim stavkom, države članice kad god je to moguće obavljaju brojenje vlakana s pomoću fazno kontrastne mikroskopije u skladu s metodom koju je 1997. preporučila Svjetska zdravstvena organizacija, ili bilo koje druge metode koja daje jednakovrijedne rezultate.

Kada države članice donose odredbe iz stavaka 1. i 1.a, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.
2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik/Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica